

20:e söndagen efter Trefaldighet- 2018 – Åke Malander (ELBK)

Introitus Ps 145, Gt Ordsp 2:1-11, Ep Ef 5:15-21, Ev och predikotext Matt 22:1-14.

Av himlarna prisas dina under, o Herre, och i de heligas församling din trofasthet.

Vår mänskliga tillvaro rymmer många osäkra faktorer, ja vi vet egentligen ingenting om morgondagen. En sak vet vi dock säkert: en dag ska vi dö. "Det är människan förelagt att en gång dö och sedan domen." Då blir vår viktigaste angelägenhet den om vår eviga salighet. När Jesus kommer tillbaka och håller den yttersta domen, då delas hela mänskligheten upp i två stora grupper: saliga respektive fördömda. Frågan blir då ofrånkomlig: Till vilken grupp ska jag höra? Att skjuta den frågan ifrån sig vore ett tragiskt självbedrägeri. Om vi vill höra till den saliga skaran, som får höra det saliga ropet: "Kom, ni min Faders välsignade ...", då måste vi nu, häri tiden, lyssna till ett annat "Kom!", nämligen det rop vi hörde i dagens evangelie- och predikotext: "... allt är färdigt. Kom till bröllopet!"

Låt oss först säga något om själva liknelsen, som till det yttre skeendet naturligtvis vore en orimlighet i jordiska sammanhang. Den är nog är en fortsättning från kapitel 19, där Jesus säger att Guds rike ska tas ifrån dem och ges åt ett folk som bär dess frukt. Ja vi kan nog läsa den som ett svar på fariseernas reaktion. Han talade alltså än en gång till dem i liknelser: "Himmelriket är likt ...". Det är inte särskilt svårt att genomsöka och förstå och inse vilket bröllop som liknelsen syftar fram emot. Vi läser i Uppb 19: "Ty Lammets bröllop har kommit och hans brud har gjort sig redo. Åt henne har givits att klä sig i skinande, rent linnetyg. Linnetyget är de heligas rättfärdighet." Lammets brud, vem är det? Bruden, så lär oss Skriften, är kyrkan och församlingen. Liknelsen upprepar och förtydligar, som vi sa, det föregående. Det är en undervisning som anspelar på Israels historia, inte bara i förfluten tid utan även i Jesu samtid och framtid – och om det gamla förbundets övergång i det nya. Liknelsen framhåller nådeföraktets, otrons, timliga och eviga följder, och nödvändigheten av "nåden allena".

Då frågar vi: Vem är den som inbjuder? Det är inte en människa, inte ens en kung eller kejsare, med all den osäkerhet som allt mänskligt innebär. Det är Gud själv, himmelens och jordens skapare, som bjuder in, med den visshet och säkerhet som detta innebär. Här är det en inbjudan till något fullkomligt, här är det inte fråga om något knytkalas, utan "allt är redo".

Så frågar vi vidare: Vem blir inbjuden? I förstone det gamla Israel; titt och ofta sände Herren sina profeter till sitt motsträviga folk. När man inte ville lyssna och inte ville komma, så följer nästa steg, inbjudan går ut till hedningarna. "Gå därför ut till vägskålen och bjud in till bröllopet alla som ni träffar på", utan någon åtskillnad, vem det än var och hur de än månde vara! Naturligtvis var det även nu många som inte ville komma, men brölloppsalen blev full – den kristna kyrkan samlar många själar av allehanda slag.

Det var dock en sak till här. Där var en man som inte hade bröllopskläder. Vad menas nu med detta? Saknaden av bröllopskläderna kan naturligtvis inte avse "köttets klädnad", den gamla människan och hennes väsende, dessa kom ju inte ens hit. Inte heller kan det avse vår egen rättfärdighets klädnad, nej "all vår rättfärdighet är som en solig klädnad". Det var inget sådant bröllopskläderna handlade om. Nej, här duger inget annat än Kristi rättfärdighet. Det är Kristi allraheligaste lydnad, hans bittra pina och död, Guds Sons, vår Frälsares, Jesu Kristi, fullkomliga förtjänst, med vilken han har avvänt Guds vrede, fullbordats lagens alla krav och förvärvat salighet åt syndaren.

Inför dessa allvarliga ord ska vi besinna, att även vi, som har Ordet, kan gå miste om bröllopet. Vi manas till att rannsaka oss själva. En god hjälp till en självrannsakan på Ordets grund kan vi t.ex. finna i Galaterbrevet 5. Är det köttets gärningar eller är det Andens frukt som vi märker i våra liv? En sådan prövning visar att utan "nåden allena", i vår egen rättfärdighet, är vi förlorade, evigt förlorade. Den värld där liknelsens andliga

verklighet utspelar sig är ju ingen annan än vår egen värld, vår egen tid och situation. Brölloppsalen är inte bara den kommande fulländningen i himmelen, den är här och nu, den är där evangelium predikas, där sakramenten är i bruk, där de små barnen bärs till dopet, där syndare får avlösning i skriftermålet, där Kristi lekamen och blod utskiftas, som en färdkost för de troende. Men liknelsen lär oss det allvarliga, att även här kan man vara utan bröllopskläder, utan trons rättfärdighet. Vi kan i otro låta inbjudan gå oss förbi och så begå den synd som vi kan kalla "de ville inte".

Det som inte skulle kunna ske i världsliga sammanhang, det visar sig vara en sanning när Guds Ords inbjudan möter människorna. *"Jag har gjort i ordning min måltid. Mina oxar och min gödboskap är slaktade och allt är färdigt. Kom till bröllopet!"* Det är den fullkomliga frälsningen, den rättfärdighet som övertäcker alla synder, som här förkunnas, som Konungen inbjuder till. Den är av Johannes beskriven med orden: *"Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv".* Det är just denna, Guds kärleks nådesinbjudan, som i otro avvisas av dem som menar sig inte behöva den och kommer i sina egna kläder. Denna otro avvisar Kristi ställföreträdande tillfyllestgörelse, som avvisar nåden allena och därmed i verkligheten förkastar Kristus, just denna otro är den allvarligaste av alla synder och drar över sig fördömmelsen. *"Då blev konungen vred och skickade ut sina trupper och lät förgöra dråparna och brände ner deras stad."* (Här anspelas uppenbarligen på Jerusalems förstörelse, på straffdomarna genom Assyrien och Babylonien och sedan, ca 40 år efter Jesu tid, genom romarna.)

Idag tycks det i de stora kyrkorna och samfunden ha blivit närmast en självklarhet att det inte kan finnas någon evig fördömmelse. Att predika om detta måste väl ändå, i vår upplysta tid, anses kärlekslöst och dömande. Men Jesus talar i klartext: *"Där ska man gråta och skära tänder. Ty många är kallade men få är utvalda."* Så låt oss akta på dessa Jesu ord, så att vi blir frälsta undan "utan bröllopskläder", ja undan den eviga fördömmelsen. Just för att bereda oss denna frälsning har Gud bevarat och skänkt oss sitt Ord. Och han låter det än idag predikas för oss, så att vi inte ska stå där i våra egna kläder – saknande bröllopskläderna, den heliga skruden, det skinande vita linnet.

Då frågar vi oss slutligen: Hur får man då den skruden? Vi förmår inte själva skaffa oss den. Herren måste själv ikläda oss den. Profeten Jesaja visste hur det går till: *"Jag gläder mig storligen i HERREN, min själ fröjdar sig i min Gud, ty han har klätt mig i frälsningens klädnad och svept in mig i rättfärdighetens mantel."* Gud räcker fram bröllopskläderna, Kristi rättfärdighet, åt dig i Ordet, i evangelium som är en Guds kraft till salighet för var och en som tror. Evangelium i dopet, "ett bad till ny födelse och förnyelse i den Helige Ande". Evangelium i Herren Heliga Nattvard, "för dig utgiven, för dig utgjutet till syndernas förlåtelse". Och varje gång du är bekymrad och tyngd av dina synder kan du gå till din präst och få avlösning, d.v.s. evangelium direkt till just dig personligen. Skulle du ens ens kunna tänka att Gud inte menar riktigt allvar? **Bort det!** Du får, ja du ska alltid tro Gud på hans Ord och löften. Om synden överflödar, så överflödar nåden desto mer.

Och idag förkunnar jag till var och en som läser detta: Dina synder är förlåtna; du får ikläda dig, tillräknas Kristi fullkomliga rättfärdighet. Du kan visserligen göra som de i liknelsen, avvisa detta och gå bort i otro, till ditt eget fördärv. Men var och en som tror detta, som tror på evangelium om Jesus Kristus, är en salig brölloppsgäst i himmelriket, får sitta till bords, "får äta bröd", i Guds rike. Att äta är att leva av det levande brödet som kommit ner från himmelen för att ge världen liv. Den som äter av det brödet ska leva om han än dör, och var och en som lever och tror på Honom ska aldrig i evighet dö. Till detta säger vi: Amen, det är visst och sant.

Behåll oss, Herre, i sann tro och förtröstan och i ett rätt kristligt sinne mot var man här i världen. Men kom, kom snart, Herre Jesus. Amen